

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/24675 G.K.104
7/25094-7/25096 G.K.10
7/25533-7/25538 G.K.116
7/26779
7/26781-7/26782 } G.K.13
7/26784 }
7/24844 G.K.105
.../.../2020

Sayı :30824082-610 / E. 95433
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

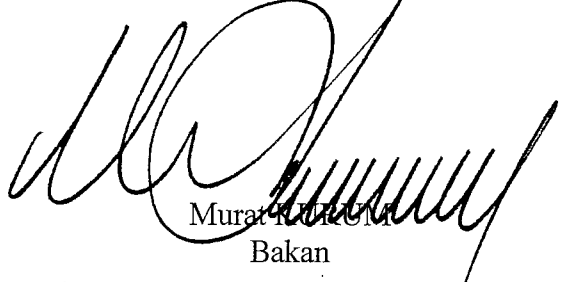
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

30 Nisan 2020

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

7/25815 } G.K.11
7/25817-7/25822 }
7/25968-7/25969 G.K.11

Murat Kurum
Bakan

EK:

- Liste (6 Adet- 7 Sayfa)
- Cevap Yazısı (79 Adet, 159 Sayfa)

7/26388-7/26389 G.K.126
7/26629-7/26632 G.K.133
7/26923-7/26924 G.K.135
7/27266 G.K.140
7/27811
7/24951-7/24952 G.K.107
7/26520 } G.K.129
7/26522 }
7/27168-7/27170 G.K.139

7/26236-7/26238 G.K.122
7/26391-7/26394 G.K.126
7/26920-7/26921 G.K.135
7/27172 G.K.139
7/21764 G.K.59
7/25727-7/25731 G.K.116
7/26228-7/26234 G.K.122
7/26634-7/26635 G.K.133
7/26786-7/26787 G.K.134
7/27035 G.K.136
7/25098 G.K.107
7/25409 G.K.111
7/26105-7/26106 G.K.120
7/25404 } G.K.111
7/25406 }
7/25829-7/25831 G.K.117
7/25963-7/25964 G.K.118

**İĞDIR MİLLETVEKİLİ
SAYIN HABİP EKSİK'İN
TBMM 7/27169 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULARI VE CEVAPLARI**

SORULAR:

İktidar tarafından uygulanan enerji ve su politikaları incelendiğinde, doğal ekolojik dengeyi hiçe sayan, insanlığı ortak mirası niteliğindeki tarihi ve kültür mirası pek çok değeri tahrip eden, yereldeki halkın gelecek nesillere yönelik sağlıklı yaşam üzerinde ciddi kaygılar yaşamasına sebep olan uygulamalarına tanıklık etmekteyiz. Kültürel miras ya da tarihi eser olarak bilinen birçok yapı ya da olgu iktidar tarafından rant uğruna birilerine peşkeş çekilebilmektedir.

Ülke genelinde ve Hasankeyf'te yapılan kültürel tahribat ve tarihi dokuların yok edilmesinin bir başka örneğini Kars ili, Sarıkamış ilçesi Karakurt köyünde yapılan Hidroelektrik Santrali (HES) ile Karakurt köyü boşaltılmıştır. Konut sahiplerine bedellerinin çok altında ödeme yapılmış ve köy sakinlerine konut tahsis edilmemiş ve hayvancılık ile geçimlerini sağlayan ailelere yaşama alanı sunulmamıştır.

Yapılan bu hidroelektrik santrali sadece Kars ili sınırları içerisinde bulunan insanlara, doğaya zarar vermeyecektir, seçim bölgem olan Iğdır ovasındaki tarım arazilerini olumsuz etkileyecek dolayısıyla ülkenin kurak illerinden biri olan Iğdır Ovasında kuraklık giderek artacak ve vatandaşımızın sıkıntıları giderek artacaktır. Ayrıca hergün Erzurum ilinden sağlık hizmetlerini karşılamak üzere Iğdır'dan Erzurum iline gitmek zorunda kalan insanlar Aras Nehri üzerinden yapılan Hidroelektrik santrali yüzünden 100 km fazla yol seyahat etmek zorunda kalmışlardır. Şöyle ki Hidroelektrik Santrali yapılmadan önce Iğdır, Kağızman, Karakurt yol güzergahını kullanan hastalar, santralin devreye girmesiyle Iğdır, Digor, Sarıkamış yol güzergahını kullanmak zorunda kalmaktadırlar.

Ayrıca doğayı varlık olarak değil kaynak olarak gören bu anlayış, ekolojik sistemler ve yaşam alanlarına geri dönüşü olmayan tahribatlar vermektedir, dolayısıyla Aras Nehrinin 65 km'yi kapsayan büyük bir bölümünde yaşayan canlı türleri yok edilmektedir.

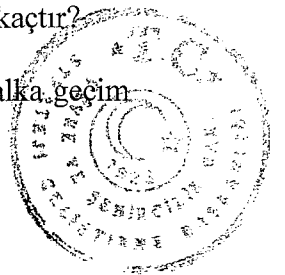
Bu bağlamda;

- 1- HES projesi bittiğinde bölgenin ne kadarlık elektrik ihtiyacını karşılayacaktır? HES projesinin ekonomik ömrü ne kadardır? HES projesinin ekonomik getirisi, doğaya, canlılara ve insan yaşamına verdiği zararları telafi edecek midir? Uzun vadede HES projelerinin ekonomik tamamlandığında çevrenin, doğanın eski haline getirilmesi için ilgili bakanlıklarla işbirliği geliştirdiğiniz bir proje var mıdır?
- 2- Ülke genelinde, yapımı tamamlanan, yapımı devam eden ve yapılması düşünülen HES sayısı kaçtır? Bu HES'lerin bölgesel dağılımı nedir?

- 3- Iğdır ilinde sağlık hizmetlerinin yetersizliğinden her gün ortalama 400 kişi Erzurum ilinde bulunan hastanelere gitmek zorunda kalmaktadırlar, bu sorunun çözümü noktasında bir çalışmanız olacak mıdır?
- 4- Seçim bölgem Iğdır Ovasında bulunan tarım arazilerinin sulama kaynağı Aras Nehridir, dolayısıyla yapılan bu Hidroelektrik Santrali ile halihazırda kurak bir bölge olan Iğdır Ovasında bulunan tarım arazilerinin su sorunu giderek büyüyecektir. Çiftçilik, hayvancılık ve tarım ile geçimlerini sağlayan vatandaşlarımızın mağduriyetlerinin karşılanması noktasında bir çalışmanız var mıdır/olacak mıdır?
- 5- Söz konusu Hidroelektrik Santrali projesinin yarattığı iklim değişikliği ve Iğdır Ovası, Kars-Kağızman deresinde bulunan yerleşim yerleri insan, doğa ve hayvanlar üzerinde olumsuz etkileri nelerdir?
- 6- Bulunduğu coğrafi konum itibarıyla Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti, Ağrı-Doğubeyazıt ilçesine sağlık hizmeti sunmak zorunda olan Iğdır ilimizde bulunan sağlık kurumlarının kapasitesi hizmeti karşılayamamaktadır, toplamda 800 bin gibi bir nüfusa sağlık hizmeti sunmak zorunda olan Iğdır ilimize ihtiyaçları karşılayacak çalışmanız var mıdır?
- 7- Hidroelektrik Santrali projesi tamamlandıktan sonra Karakurt köyünde kaç tarihi yapı sular altında kalacaktır? Bu tarihi yapılar niçin taşınmamıştır?
- 8- Kars ili, Sarıkamış ilçesi Karakurt köyünde tescilli kaç tarihi yapı bulunmaktadır? Bu yapıların varlıklarının korunması için hangi çalışmalar yapılmaktadır?
- 9- Ülke genelinde son 20 yıl içerisinde HES projeleri kapsamında boşaltılan köy ve hane halkı sayıları kaçtır?
- 10- Karakurt köyünde Hidroelektrik Santrali(HES) yapıldıktan sonra metropollere veya çevre illere göç etmek zorunda kalan hane sayısı ne kadardır?
- 11- Kars ili, Sarıkamış ilçesinin Karakurt köyünde yapılan Hidroelektrik santralin benzeri Artvin-Yusufeli ilçesinde yapılmış ve ilçenin yerleşkesi değiştirilmiştir, buna benzer bir proje söz konusu Karakurt köyünde niçin uygulanmamıştır?
- 12- Kars ili, Sarıkamış ilçesi Karakurt köyü sakinlerinin mağduriyetlerinin giderilmesi için bir çalışmanız mevcut mudur, olacak mıdır?
- 13- Kars ili, Sarıkamış ilçesi Karakurt köyünde HES projesi öncesi yaşayan, halka geçim kaynağı olan küçük ve büyükbaş hayvan sayısı kaçtır? Proje sonrası bu sayı kaçtır?
- 14- Kars ili, Sarıkamış ilçesi Karakurt köyünde HES projesi öncesi yaşayan, halka geçim kaynağı olan küçük ve büyükbaş hayvanlar nereye taşınmış, sevk edilmiştir?

CEVAPLAR:

Barajlar, 25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği uyarınca, Göl hacmi 10 milyon m3 ve üzeri olan baraj veya göletler, ÇED Uygulanacak Projeler Listesi (Ek-I) 14. maddede, Göl hacmi 5 milyon m3 ve üzeri olan baraj ve göletler, ve sürekli akış gösteren akarsuların yataklarında 5 km ve üzerinde düzenleme yapılan projeler ise Seçme Eleme Kriterleri Uygulanacak Projeler Listesi (Ek-II) 46 ve 48 Maddelerde, yer almaktadır. Bu kapsamda Karakurt Barajı projesi ile ilgili olarak ÇED Yönetmeliğinde yer alan hükümler çerçevesinde ÇED Olumlu Belgesi verilmiştir.

Barajlara ilişkin ÇED sürecinde; koruma-kullanma dengesi gözetilerek biyolojik çeşitlilik açısından gerekli tedbirler ile bu alanlarda doğal hayatın devamlılığının sağlanabilmesi, doğal dengenin kurulması, alanın yeniden insanların ya da diğer canlıların güvenle yararlanabileceği hâle getirilmesini sağlayacak biçimde önlemler alınması yönünde çalışmalar yapılmaktadır.

Karakurt köyünün yeni yerleşim yeri olarak talep edilen ve köy sınırları içerisinde bulunan Küçük Düz mevkiindeki 176/1 ile 109/1 nolu parselle 14.04.2020 tarihindeki 31099 sayılı Resmi Gazetenin 2401 karar sayısı ile 6292 sayılı Kanunun 4. maddesi gereğince Karakurt köyünün nakli için karar verilmiştir. Yeni köy yeri olarak karar verilen parseller için gerekli çalışmalar olan; imar planına esas jeolojik jeoteknik etüt, imar planı, vaziyet planı ile gerekli olan diğer işlemler yapılacaktır.

Önergedeki diğer hususlara ilişkin bilgilerin Tarım ve Orman Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı'ndan edinilmesinin uygun olacağı mütalaa edilmektedir.

